

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland
Datum ingekomen vragen : 16 september 2021
Datum GS-besluit : 12 oktober 2021
Vragen nr. 94

Vragen van **mw. ing. J.F.L. Kaamer van Hoegee** (VVD) over Stroomnetwerk op slot voor nieuwe grootgebruikers in Noord-Holland

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 16 september 2021 door het lid van Provinciale Staten, **mw. ing. J.F.L. Kaamer van Hoegee** (VVD), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Het NoordHollands Dagblad van 16 september kopt; "Liander gooit stroomnetwerk op slot voor nieuwe grootverbruikers in half Noord-Holland" (https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210915_6413122). In het artikel valt te lezen dat op dit moment het elektriciteitsnetwerk in Noord-Holland Noord vol is, en dat het stroomnetwerk door Liander vanaf vandaag voor 4 jaar op slot gezet gaat worden. Naar aanleiding van dit artikel hebben wij de volgende vragen.

INLEIDING ANTWOORDEN

De provincie Noord-Holland zet alles op alles om ervoor te zorgen dat er genoeg elektriciteit beschikbaar blijft voor nieuwe woningen, de energietransitie en economische ontwikkelingen (zie ook de nota "Bouwstenen adaptieve uitvoeringsstrategie energie-infrastructuur 2020-2024 (op 23 november 2020 besproken in de cie RWK). De economische ontwikkeling en verduurzaming in Noord-Holland leiden tot een enorme toename van de vraag naar elektriciteit en daarmee de vraag naar capaciteit op het elektriciteitsnet.

Samen met Liander en Tennet, en ook met gemeenten en andere betrokken partijen, zorgen we gezamenlijk voor voldoende ruimte om de nodige nieuwe leidingen en transformatorstations aan te leggen en procedures te versnellen. In de eind 2020 opgerichte Taskforce Energie-infrastructuur werken we met de genoemde partijen samen om als eerste de meest urgente knelpunten aan te pakken. Naast de aanpak van actuele knelpunten wordt met de netbeheerders een ontwerp gemaakt voor toekomstbestendige nieuwe energienetwerken.

Recent hebben we aan gemeenten in Noord-Holland een brief gestuurd waarin de aanpak wordt toegelicht (zie bijlage).

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Liander gooit per direct het stroomnetwerk op slot voor 4 jaar. Hoe lang is Gedeputeerde Staten al op de hoogte van dit besluit en wat heeft u er aan gedaan om dit te voorkomen?

Antwoord 1:

Wij hebben geen invloed op dit besluit van Liander. Wel zijn wij ambtelijk en bestuurlijk op 10 september op de hoogte gesteld door Liander. Liander gaf toen aan op 16 september transportschaarste voor twee regio's af te kondigen.

De gebieden met transportschaarste worden door Liander elke twee weken openbaar gemaakt op een kaart via de website van Liander.

Vraag 2:

Kunt u zo gedetailleerd als mogelijk aangeven wat op de korte termijn, middellange termijn en lange termijn de gevolgen zijn van dit besluit voor de woningbouwopgave, het vestigingsklimaat en de energietransitie; met in het bijzonder de RES'en?

Antwoord 2:

De afkondiging voor transportschaarste op 16 september geldt voor de levering aan grootverbruikers in twee regio's. Ten gevolge van de transportschaarste kan Liander nieuwe grootverbruikers van elektriciteit zoals industrie, supermarkten, grootschalige horeca en kantoren niet aansluiten. Ook kunnen deze partijen met een bestaande grootverbruikaansluiting geen extra verzwaring van de netaansluiting krijgen. Wij maken ons zorgen over het vestigingsklimaat in deze regio's, de gevolgen van de transportschaarste worden door het bedrijfsleven veelvuldig bij ons onder de aandacht gebracht.

Liander verwacht vooralsnog dat de huidige congestie problematiek geen impact heeft op de geplande woningbouw omdat Liander al rekening houdt met deze woningbouwplannen. Ook consumenten en ondernemers die al een contract met Liander hebben blijven gewoon stroom ontvangen.

De teruglevering van zonne-energie en windenergie (RES) wordt door deze afkondiging van transportschaarste niet geraakt. Overigens is in grote delen van met name Noord-Holland Noord al langer transportschaarste voor teruglevering.

Liander werkt samen met Tennet op veel plaatsen in Noord-Holland aan uitbreidingen van het elektriciteitsnet. De structurele oplossing voor Noord-Holland Noord, waar het elektriciteitsstation Oterleek wordt uitgebreid, is naar verwachting in 2025 gerealiseerd. In Amsterdam zijn meerdere nieuwe elektriciteitsstations in de stad nodig en moeten bestaande stations worden uitgebreid. Dit kost naar verwachting 4 tot 6 jaar. In de tussentijd onderzoekt Liander voor aanvragers van nieuwe of een grotere grootverbruikaansluiting of zij eventueel gebruik kunnen maken van capaciteit die elders vrijkomt. Ook zet zij in op mogelijke andere innovatieve oplossingen, zoals het afstemmen van vraag en aanbod van elektriciteit door grootverbruikers rond een knelpunt.

Vraag 3:

De provincie Noord-Holland is aandeelhouder van Liander. Kunt u middels uw aandeelhouderschap de discussie – tot het versnellen van de aanleg van nieuwe stroomnetwerken – op gang brengen? Kunt u uw antwoord motiveren?

Antwoord 3:

De provincie Noord-Holland is aandeelhouder van Alliander. Binnen Alliander zijn verschillende bedrijven actief, waarvan netbeheerder Liander de grootste is. Het aandeelhoudersoverleg met de Raad van Bestuur over de investeringen in de infrastructuur en de financiering worden vanuit de breedte gevoerd, niet specifiek voor Noord Holland.

Liander consulteert en publiceert haar investeringsplannen periodiek. In deze plannen wordt uiteen gezet welke investeringen in het energienet voor de komende tijd gepland. Voor de investeringen leent Alliander op de kapitaalmarkt en doet Alliander een beroep op de aandeelhouders om het eigen vermogen te versterken. GS heeft op verzoek van Alliander het voornemen om Alliander een extra kapitaallening ter beschikking te stellen om daarmee voldoende eigen vermogen te hebben. Dit najaar wordt deze extra lening besproken in Provinciale Staten.

Daarnaast werken wij beleidsmatig nauw samen met Liander om de problemen op het elektriciteitsnetwerk op te lossen. De Taskforce werkt aan de 'no-regret maatregelen', dit zijn netuitbreidingen die al in de investeringsplannen van de netbeheerders zijn opgenomen. Deze netuitbreidingen lossen urgente en verwachte knelpunten in het elektriciteitsnet op, zowel voor het afnemen van elektriciteit als het terugleveren van elektriciteit. De Taskforce zorgt ervoor dat deze maatregelen tijdig worden gerealiseerd en onderzoekt waar deze versneld uitgevoerd kunnen voeren, bijvoorbeeld door ruimtelijke procedures te verkorten. Daarnaast biedt de Taskforce waar mogelijk ook hulp bij (korte termijn) vraagstukken uit de regio. In de Haarlemmermeer en Zaanstad werken we bijvoorbeeld samen met de netbeheerders, gemeente en betrokken partijen aan innovatieve oplossingen om ruimte op het net te creëren.

Liander heeft aangegeven dat de afgekondigde transportschaarste naar verwachting niet de laatste is. We bereiden daarom samen met Liander en Tennet een plan van aanpak 'programmering energie-infrastructuur' voor. We streven ernaar om prioriteit aan te gaan brengen in de verschillende grote opgaven die impact hebben op de energie-infrastructuur. Door deze grote opgaven te programmeren op prioriteit, kunnen we beter inschatten wat nodig is voor het bouwen van een toekomstig en integraal energiesysteem (2050), waarbij energieopslag, uitwisseling tussen energiedragers, distributie, vraag en productie op elkaar is afgestemd. Het is niet voldoende om alleen het elektriciteitsnetwerk te versterken. Er moet daarnaast ook worden geïnvesteerd in waterstof- en warmtenetten. Die kunnen het elektriciteitsnet ontlasten.